

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI

SPIS WYKŁADÓW

I WYKAZ INSTYTUCYJ UNIWERSYTECKICH

ROK AKADEMICKI 1929/30.



LUBLIN
NAKŁADEM UNIWERSYTETU
1929.

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI

SPIS WYKŁADÓW

I WYKAZ INSTYTUCYJ UNIWERSYTECKICH

ROK AKADEMICKI 1929/30.



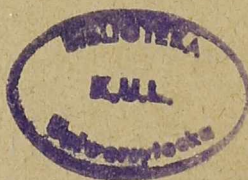
LUBLIN
NAKŁADEM UNIWERSYTETU
1929.

KATALOGIEN DER BIBLIOTHEK DER UNIVERSITÄT ZÜRICH

SPIS WYKŁADÓW

WYKŁADY Z HISTORII LUBELSKIEJ

WYKŁADY Z HISTORII LUBELSKIEJ



Drukarnia Państwowa w Lublinie.

KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI

POD WŁADZĄ I OPIEKĄ

NAJDOSTOJNIEJSZEGO
EPISKOPATU POLSKIEGO

DELEGAT EPISKOPATU

JEGO EKSCJELENCJA BISKUP LUBELSKI

MARJAN LEON FULMAN

KANCLERZ UNIWERSYTETU

SENAT AKADEMICKI

REKTOR

Ks. Dr. JÓZEF KRUSZYŃSKI

VICE-REKTOR

v a c a t

SĘDZIA UNIWERSYTECKI:

Dr. Zbigniew Pazdro.

DZIEKAN WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO:

Ks. Dr. Piotr Kremer.

DELEGAT WYDZIAŁU: **Ks. Dr. Jan Dąbrowski.**

DZIEKAN WYDZIAŁU PRAWA KANONICZNEGO:

Ks. Dr. Jan Roth T. J.

DELEGAT WYDZIAŁU: **Ks. Dr. Henryk Insadowski.**

DZIEKAN WYDZIAŁU PRAWA I NAUK
SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH:

Ks. Dr. Jan Wiślicki.

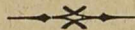
PRODZIEKAN: **Dr. Ludwik Górski.**

DZIEKAN WYDZIAŁU NAUK HUMANISTYCZNYCH:

Dr. Zygmunt Kukulski.

PRODZIEKAN: **Dr. Leon Białkowski.**

SPIS WYKŁADÓW
W ROKU AKADEMICKIM
1929 / 1930.



TRYMESTR I JESIENNY OD 1/X 1929 DO 15/XII 1929.
TRYMESTR II ZIMOWY OD 8/I 1930 DO 20/III 1930.
TRYMESTR III WIOSENNY OD 21/IV 1930 DO 1/VII 1930.

WYDZIAŁ TEOLOGICZNY.

NAUKI BIBLIJNE.

Prof. zwyczaj. **Ks. Dr. Józef Kruszyński**

Egzegeza księgi Wyjścia	2 godz. tyg.
Język hebrajski (kurs wyższy)	1 godz. tyg.
Współczesne metody historii religii	1 godz. tyg.

Prof. **Ks. Dr. Hubert Hoemaeker**

Quaestiones de Inspiratione Script. S.	1 godz. tyg.
Exegesis Epistolae S. Pauli ad Romanos	2 godz. tyg.
Geographia biblica	1 godz. tyg.
Język grecki biblijny (kurs wyższy)	1 godz. tyg.
Język syryjski	1 godz. tyg.
Seminarjum	2 godz. tyg.

TEOLOGJA FUNDAMENTALNA.

Prof. zwyczaj. **Ks. Dr. Piotr Kremer**

De infallibili Magisterio Ecclesiae (I trym.)	4 godz. tyg.
Principia cognitionis doctrinae revelatae (II, III trym.)	4 godz. tyg.
Seminarjum: Współczesna literatura apologetyczna (I trym.)	2 godz. tyg.
Nieomyślność Kościoła (II - III trym.)	2 godz. tyg.

TEOLOGJA DOGMATYCZNA.

Zast. prof. **Ks. Dr. Marjan Morawski**

De gratia Christi. In S. Theol. I-II, qu. 109—114 4 godz. tyg.
Seminarjum: Doctrina s. Augustini de Gratia . 2 godz. tyg.

TEOLOGJA MORALNA.

Zast. prof. **Ks. Dr. Jan Dąbrowski**

De vitiis et peccatis. In S. Theol. I-II, qu. 71—89.
De fide et spe. In S. Theol. II-II, qu. 1—22 . 4 godz. tyg.
Seminarjum: De virtute fortitudinis II-II, qu.
123—140 2 godz. tyg.
Ćwiczenia praktyczne: De Sacramento Poenitentiae 1 godz. tyg.
Theologia Mystica secundum s. Thomam et
S. Joannem de Cruce 1 godz. tyg.

TEOLOGJA PORÓWNAWCZA.

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Piotr Kremer** (zastępczo)

O Kościele (w ogólności) 1 godz. tyg.
O podaniu i rozwoju dogmatów (część II. II-III
trym.) 1 godz. tyg.
Seminarjum: Nieomyślność Papieża 1 godz. tyg.

LITURGJA.

Zast. prof. **Ks. Władysław Korniłowicz**

O Mszy Św. 2 godz. tyg.

Nadto zaleca się:

A) Z WYDZIAŁU PRAWA KANONICZNEGO:

Zast. prof. **Ks. Dr. Henryk Insadowski**

Prawo Kościoła Wschodniego 1 godz. tyg.

Prof. nadzw. Ks. Dr. Jan Roth

Jus naturae (I trym.) 1 godz. tyg.

Ćwiczenia praktyczne z Sakramentologii (II - III trym.) 2 godz. tyg.

B) Z WYDZIAŁU NAUK HUMANISTYCZNYCH:

Zast. prof Dr. Bohdan Rutkiewicz

Psychologia eksperymentalna 3 godz. tyg.

Prof. zwycz. Dr. Zygmunt Kukulski

Wstęp do pedagogiki 1 godz. tyg.

Psychotechnika a wychowanie 1 godz. tyg.



WYDZIAŁ PRAWA KANONICZNEGO.

R o k I.

Prof. nadzw. **Ks. Dr. Jan Roth**

De processibus 5 godz. tyg.

Elementa phil. iuris 1 godz. tyg.

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Gommar Michiels**

Normae gen., de personis eccles., de clericis
in genere 6 godz. tyg.

Prof. nadzw. **Ks. Dr. Jan Wiślicki**

Prawo publiczne kośc. ogólne 3 godz. tyg.

Zast. prof. **Ks. Dr. Henryk Insadowski**

Historja i system prawa rzymskiego 6 godz. tyg.

Zast. prof. **Ks. Dr. Piotr Kałwa**

Zarys prawa polskiego 3 godz. tyg.

R o k II.

Prof. nadzw. **Ks. Dr. Jan Roth**

De processibus 5 godz. tyg.

De parochis eorumque vicariis 1 godz. tyg.

Technika kancelaryjna (I trym.) 2 godz. tyg.

Ćwiczenia praktyczne z zakresu Sakramentologii
(II i III trym.) 2 godz. tyg.

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Gommar Michiels**

Normae generales etc. 6 godz. tyg.

Prof. nadzw. Ks. Dr. Jan Wiślicki

Prawo publiczne kośc. ogólne 3 godz. tyg.

Zast. prof. Ks. Dr. Henryk Insadowski

Ius Ecclesiae Orientalis 1 godz. tyg.

Zast. prof. Ks. Dr. Piotr Kałwa

Prawo kościelne polskie 2 godz. tyg.

Historja prawa kanonicznego w Polsce 2 godz. tyg.

R o k III.

Prof. nadzw. Ks. Dr. Jan Roth

De processibus 5 godz. tyg.

De parochis eorumque vicariis 1 godz. tyg.

Technika kancelaryjna (I trym.) 2 godz. tyg.

Ćwiczenia praktyczne z zakresu Sakramentologii
(II trym.) 2 godz. tyg.

Prof. zwycz. Ks. Dr. Gommar Michiels

Normae generales etc. 6 godz. tyg.

S E M I N A R J A.

Prof. zwycz. Ks. Dr. Gommar Michiels

Seminarium iuris canonici 2 godz. tyg.

Prof. nadzw. Ks. Dr. Jan Wiślicki

Seminarjum z ogólnego prawa kośc. publ. . . 1 godz. tyg.

Zast. prof. Ks. Dr. Piotr Kałwa

Seminarjum z historji prawa kan. w Polsce . . 2 godz. tyg.

WYDZIAŁ PRAWA I NAUK SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH.

SEKCJA PRAWNA.

I r o k.

Prawo rzymskie (historja i system)

Zast. prof. **Ks. Dr. Henryk Insadowski** . . . 6 godz. tyg.

Historja ustroju Polski (zarys urzędzeń państwowych
i stosunków społecznych Polski przedrozbirowej
w dziejowym rozwoju)

Zast. prof. **Dr. Bolesław Grużewski** . . . 3 godz. tyg.

Historja prawa sądowego polskiego

Polskie prawo prywatne (I trym.)

Polskie prawo karne (II trym.)

Przewód sądowy polski (III trym.)

Zast. prof. **Dr. Bolesław Grużewski** . . . 3 godz. tyg.

Historja prawa na Zachodzie Europy

Zast. prof. **Dr. Jan Kamiński** . . . 3 godz. tyg.

Sądownictwo wojskowe na Zachodzie Europy
i w Polsce

Zast. prof. **Dr. Jan Kamiński** . . . 1 godz. tyg.

Teorja prawa

Prof. zwycz. **Dr. Kamil Stefko** . . . 2 godz. tyg.

Etyka (I-II trym.)

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** . . 3 godz. tyg.

II rok.

Prawo kościelne i państwowe prawo małżeńskie

Prof. nadzw. **Ks. Dr. Jan Wiślicki** 3 godz. tyg.

Ekonomia polityczna (teoria, hist. doktryn ekon.)

Prof. nadzw. **Dr. Ludwik Górski** 3 godz. tyg.

Polityka ekonomiczna

Prof. zwycz. **Leon Waściszakowski** 3 godz. tyg.

Prawo polityczne wraz z nauką o państwie

Zast. prof. **Dr. Antoni Deryng** 4 godz. tyg.

Liga Narodów

Zast. prof. **Dr. Antoni Deryng** 1 godz. tyg.

Prawo narodów

Zast. prof. **Dr. Cezary Berezowski** 2 godz. tyg.

Teoria polityki społecznej (I trym.)

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** . . . 6 godz. tyg.

III rok.

Skarbowość i prawo skarbowe

Prof. nadzw. **Dr. Ignacy Czuma** 3 godz. tyg.

Nauka administracji i prawo administracyjne

Prof. zwycz. **Dr. Zbigniew Pazdro**

Statystyka

Prof. zwycz. **Leon Waściszakowski** 2 godz. tyg.

Prawo karne

Zast. prof. **Dr. Adam Berger** 5 godz. tyg.

Postępowanie karne

Wykł. zlecone **A. Kowalski** 2 godz. tyg.

Prawo administracyjne (część ogólna)

Prof. nadzw. **Dr. Ignacy Czuma** 2 godz. tyg.

Prawo administracyjne (część szczegółowa)	
St. Asyst. Dr. Wit Klonowiecki	4 godz. tyg.
Prawo cywilne	
Prof. zwycz. Dr. Roman Longchamps de Berier	3 godz. tyg.
Filozofja prawa (II i III trym.)	
Prof. zwycz. Dr. Kamil Stefko	2 godz. tyg.
Ustawodawstwo pracy (II trym.)	
Prof. zwycz. Ks. Dr. Antoni Szymański . . .	6 godz. tyg.

IV rok.

Prawo cywilne	
Prof. zwycz. Dr. Roman Longchamps de Berier	3 godz. tyg.
Postępowanie sądowo - cywilne	
St. Asyst. Dr. Antoni Pastuszka	5 godz. tyg.
Prawo handlowe i wekslowe	
Prof. nadzw. Jerzy Fiedorowicz	3 godz. tyg.
Prawo hipoteczne	
Zast. prof. Władysław Modrzewski	1 godz. tyg.
Prawo międzynarodowe prywatne	
Prof. zwycz. Dr. Roman Longchamps de Berier	1 godz. tyg.

- UWA GA:
- a) Słuchacze, którzy w szkole średniej nie przechodzili łaciny, mają przedstawić świadectwo złożenia egzaminu z tego przedmiotu przed przystąpieniem do egzaminu z I-go roku.
 - b) Po pierwszym roku studjów obowiązuje kolokwjum z etyki; po drugim — z polityki społecznej.
 - c) Po dwóch pierwszych latach studjów obowiązuje egzamin z jednego obcego nowożytnego języka (do wyboru: angielski, francuski, niemiecki lub włoski), innego jednak niż wykazuje świadectwo maturalne.
 - d) Na każdym roku studjów obowiązuje jedno seminarjum, proseminarium lub konwersatorjum.
 - e) O ile niema osobnych zarządzeń, udział w proseminarium, konwersatorjum lub seminarjum jest niezależny od tego, czy w danym roku student uczęszcza na odpowiedni przedmiot wykładowy.

CWICZENIA, PROSEMINARJA I SEMINARJA.

Seminarjum z prawa rzymskiego

Zast. prof. **Ks. Dr. Henryk Insadowski** . . . 1 godz. tyg.

Proseminarjum z prawa rzymskiego

Zast. prof. **Ks. Dr. Henryk Insadowski** . . . 2 godz. tyg.

Seminarjum z prawa narodów

Zast. Prof. **Dr. Cezary Berezowski** 1 godz. tyg.

Seminarjum historyczno - prawne (ze szczególnem uwzględnieniem dawnego prawa polskiego: politycznego i sądowego)

Zast. prof. **Dr. Bolesław Grużewski** 2 godz. tyg.

Seminarjum z prawa kościelnego

Prof. nadzw. **Ks. Dr. Jan Wiślicki** 2 godz! tyg.

Seminarjum statystyczno-ekonomiczne

Prof. zwycz. **Leon Waściszakowski** 1 godz. tyg.

Seminarjum z nauki skarbowości i prawa skarbowego

Prof. nadzw. **Dr. Ignacy Czuma** 2 godz. tyg.

Seminarjum wyższe z prawa administracyjnego

Prof. zwycz. **Dr. Zbigniew Pazdro** 2 godz. tyg.

Seminarjum z prawa karnego

Zast. prof. **Dr. Adam Berger** 1 godz. tyg.

Seminarjum z prawa cywilnego

Prof. zwycz. **Dr. Roman Longchamps de Berier** 1 godz. tyg.

Seminarjum z polityki społecznej

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** . . 2 godz. tyg.

Ćwiczenia z prawa administracyjnego

St. Asyst. **Dr. Wit. Klonowiecki** 2 godz. tyg.

Ćwiczenia z prawa cywilnego

Mł. Asyst. **Andrzej Modrzewski** 2 godz. tyg.

Proseminarjum z prawa zach.-eur.

Zast. prof. **Dr. Jan Kamiński** 2 godz. tyg.

Ćwiczenia z teorii prawa

St. asyst. **Dr. Antoni Pastuszka** 2 godz. tyg.

Proseminarium ekonomiczne

Prof. nadzw. **Dr. Ludwik Górski** 2 godz. tyg.

z pomocą mł. asyst. mag. **Stanisława Szczęcha**.

Seminarjum z prawa politycznego

Zast. prof. **Dr. Antoni Deryng** 1 godz. tyg.

Cwiczenia z prawa politycznego

Zast. prof. **Dr. Antoni Deryng** 2 godz. tyg.

SEKCJA EKONOMICZNA.

I r o k.

Teorja prawa

Prof. zwycz. **Dr. Kamil Stefko** 2 godz. tyg.

Historja ustroju Polski (zarys urządzeń państwowych
i stosunków społecznych Polski przedrozbiorowej
w dziejowym rozwoju)

Zast. prof. **Dr. Bolesław Gruzewski** 4 godz. tyg.

Historja prawa publicznego na Zachodzie Europy

Zast. prof. **Dr. Jan Kamiński** 4 godz. tyg.

Historja gospodarcza

Prof. nadzw. **Dr. Ludwik Górski** 2 godz. tyg.

Imperjum brytyjskie (Historja i ustrój gospodarczy)

Prof. nadzw. **Dr. Witold Krzyżanowski** 1 godz. tyg.

Najważniejsze zagadnienia gospodarcze Polski współ-
czesnej

Prof. nadzw. **Dr. Witold Krzyżanowski** 1 godz. tyg.

Ekonomia polityczna

Prof. nadzw. **Dr. Ludwik Górski** 3 godz. tyg.

Polityka ekonomiczna

Prof. zwycz. **Leon Waściszakowski** 3 godz. tyg.

Etyka (I—II trym.)

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** 3 godz. tyg.

II rok.

Geografia gospodarcza

Zast. prof. **Dr. Witold Krzyżanowski** . . . 3 godz. tyg.

Prawo polityczne wraz z nauką o państwie

Zast. prof. **Dr. Antoni Deryng** 4 godz. tyg.

Historja doktryn politycznych

St. Asyst. **Dr. Antoni Pastuszka** 2 godz. tyg.

Skarbowość i prawo skarbowe

Prof. nadzw. **Dr. Ignacy Czuma** 3 godz. tyg.

Zarys prawa karnego

Zast. prof. **Dr. Adam Berger** 2 godz. tyg.

Książkowość (II i III trym.)

Nazwisko lektora będzie podane później . . . 2 godz. tyg.

III rok.

Nauka administracji i prawo administracyjne

Prof. zwycz. **Dr. Zbigniew Pazdro**

Prawo administracyjne (część ogólna)

Prof. zwycz. **Dr. Ignacy Czuma** 2 godz. tyg.

Prawo administracyjne (część szczegółowa)

St. Asyst. **Dr. Wit Klonowiecki** 4 godz. tyg.

Ekonomia polityczna: Teorja Cassel'a

Prof. nadzw. **Dr. Ludwik Górski** 1 godz. tyg.

Ustawodawstwo pracy (II trym.)

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** . . 6 godz. tyg.

Teorja polityki społecznej (I trym.)

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** . . 6 godz. tyg.

Historja doktryn ekonomicznych

Prof. nadzw. **Dr. Ludwik Górski** 2 godz. tyg.

Kartele, koncerty i trusty

Prof. nadzw. **Dr. Witold Krzyżanowski** . . . 1 godz. tyg.

Zarys prawa cywilnego

Nazwisko profesora będzie podane później . . 3 godz. tyg.



Statystyka

Prof. zwycz. **Leon Waściszakowski** 5 godz. tyg.

Rachunkowość państwowa

Prof. nadzw. **Dr. Ignacy Czuma** 1 godz. tyg.

IV rok.

Teoria polityki społecznej (I trym.)

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** . . . 6 godz. tyg.

Ekonomja polityczna: Teoria Cassel'a

Prof. nadzw. **Dr. Ludwik Górski** 1 godz. tyg.

Nauka o organizacji pracy

Prof. nadzw. **Dr. Ignacy Czuma** 1 godz. tyg.

Kartele, koncerty i trusty

Prof. nadzw. **Dr. Witold Krzyżanowski** . . . 1 godz. tyg.

Pieniądz

Prof. nadzw. **Dr. Witold Krzyżanowski** . . . 2 godz. tyg.

Przedmioty praktyczne (Organizacja bankowości)

Nazwisko lektora będzie podane później . . . 2 godz. tyg.

Prawo narodów

Zast. prof. **Dr. Cezary Berezowski** 2 godz. tyg.

Socjologia (III trym.)

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** . . . 6 godz. tyg.

Prawo handlowe i wekslowe

Prof. nadzw. **Jerzy Fiedorowicz** 3 godz. tyg.

UWAGA: a) Na każdym roku studiów obowiązuje jedno seminarjum, proseminarium lub konwersatorium.

b) Po pierwszym roku studiów obowiązuje kolokwium z etyki.

c) Po dwóch pierwszych latach studiów obowiązuje egzamin z jednego obcego nowożytnego języka (do wyboru: angielski, francuski, niemiecki lub włoski), innego jednak niż wykazuje świadectwo maturalne.

d) Język łaciński nie obowiązuje.

e) O ile niema osobnych zarządzeń, udział w proseminarium, seminarjum lub konwersatorium jest niezależny od tego, czy w danym roku student uczęszcza na odpowiedni przedmiot wykładowy.

ĆWICZENIA, PROSEMINARJA I SEMINARJA.

Seminarjum historyczno - prawne (ze szczególnem uwzględnieniem dawnego prawa polskiego: politycznego i sądowego)

Zast. prof. **Dr. Bolesław Gruzewski** 2 godz. tyg.

Seminarjum geografii gospodarczej

Prof. nadzw. **Dr. Witold Krzyżanowski**. . . 2 godz. tyg.

Seminarjum statystyczno - ekonomiczne

Prof. zwycz. **Leon Waściszakowski** 1 godz. tyg.

Seminarjum wyższe z prawa administracyjnego

Prof. zwycz. **Dr. Zbigniew Pazdro** 2 godz. tyg.

Seminarjum ze skarbowości i prawa skarbowego

Prof. nadzw. **Dr. Ignacy Czuma** 2 godz. tyg.

Seminarjum wyższe z polityki społecznej

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** . . 2 godz. tyg.

Proseminarjum z polityki społecznej

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański** . . 2 godz. tyg.

Ćwiczenia z prawa administracyjnego

St. Asyst. **Dr. Wit Klonowiecki** 2 godz. tyg.

Seminarjum z prawa narodów

Zast. prof. **Dr. Cezary Berezowski**. 1 godz. tyg.

Proseminarjum z prawa zach.-europ.

Zast. prof. **Dr. Jan Kamiński**. 2 godz. tyg.

Ćwiczenia z prawa politycznego

Zast. prof. **Dr. Antoni Deryng** 2 godz. tyg.

Seminarjum z prawa politycznego

Zast. prof. **Dr. Antoni Deryng** 1 godz. tyg.

Ćwiczenia z teorii prawa

St. asyst. **Dr. Antoni Pastuszka** 2 godz. tyg.

Proseminarjum ekonomiczne

Prof. nadzw. **Dr. Ludwik Górski** 2 godz. tyg.
z pomocą mł. asyst. mag. **Stanisława Szczęcha**.

WYDZIAŁ NAUK HUMANISTYCZNYCH.

Prof. zwycz. **Henryk Jakubaniś**

Wstęp do filozofji	2 godz. tyg.
Historja filozofji nowożytnej	2 godz. tyg.
Dzieje estetyki i ogólnej teorii sztuki. Część II	1 godz. tyg.

Seminarjum filozoficzne:

- a) Analiza i interpretacja źródłowa dzieł klasyków filozoficznych.
- b) Samodzielne prace pp. Studentów z różnych działów filozofji jako ekskursy interpretacji powyższej 2 godz. tyg.

Zast. prof. **Dr. Bohdan Rutkiewicz**

Psychologja ogólna	3 godz. tyg.
Psychologja eksperymentalna	2 godz. tyg.
Ćwiczenia z psychologii eksperymentalnej	1 godz. tyg.
Metodologja	1 godz. tyg.

Prof. zwycz. **Ks. Dr. Antoni Szymański**

Etyka (I i II trym.)	3 godz. tyg.
--------------------------------	--------------

Prof. zwycz. **Dr. Zygmunt Kukulski**

Wstęp do pedagogiki	1 godz. tyg.
Historja pedagogiki nowożytnej. Część II	2 godz. tyg.
Psychotechnika a wychowanie (I trym.)	1 godz. tyg.
Pytania i odpowiedzi w szkole (I trym.)	1 godz. tyg.
Pedagogika eksperymentalna (II i III trym.)	2 godz. tyg.

Proseminarium pedagogiczne: referaty sprawozdawcze
z dzieła: Robert R. Rusk „Pedagogika ekspery-
mentalna” 2 godz. tyg.

Seminarjum pedagogiczne:

- a) Rozbiór dzieła: William Stern „Inteligencja
dzieci i młodzieży”.
- b) Referaty kompilacyjne i samodzielne prace
z zakresu pedagogiki 2 godz. tyg.

Prof. zwycz. **Stanisław Szober**

Wstęp do językoznawstwa indoeuropejskiego (I i II tr.) 2 godz. tyg.
Historyczno-porównawcza gramatyka języka greckiego 2 godz. tyg.
Ćwiczenia lingwistyczne greckie (III trym.) 2 godz. tyg.

Prof. nadzwycz. **Mieczysław Popławski**

Historja literatury rzymskiej 3 godz. tyg.
Herodot (wykłady z ćwiczeniami) 2 godz. tyg.
Proseminarium stylistyczne 1 godz. tyg.
Seminarjum filologiczne (Listy Horacego) 2 godz. tyg.

Prof. zwycz. **Konstanty Chyliński**

Dzieje Aleksandra Wielkiego i jego następców . . . 2 godz. tyg.
Historja Babilonii i Asyrii 1 godz. tyg.
Seminarjum historii starożytnej. (Interpretacja greckich
źródeł dziejowych) 2 godz. tyg.

Prof. hon. **Stanisław Ptaszycki**

Dzieje Litwy od czasów najdawniejszych aż do za-
warcia Unji Lubelskiej 1 godz. tyg.

Prof. zwycz. **Dr. Leon Białkowski**

Dzieje Polski od pierwszego bezkrólewia do końca
panowania Władysława IV 2 godz. tyg.
Dyplomatyka średniowieczna 1 godz. tyg.
Zarys średniowiecznych stosunków politycznych i spo-
łecznych w Europie Zachodniej (I i III trym.) . . 1 godz. tyg.
(II trym.) 2 godz. tyg.

Dydaktyka i programy historii w szkole średniej (I trym.) 1 godz. tyg.
 Chronologia (III trym.) 1 godz. tyg.
 Seminarjum historyczne 2 godz. tyg.

Zast. prof. Aleksander Kossowski

Wiek XIX 3 godz. tyg.
 Geneza kultury nowożytnej (XIII — XV w.) 2 godz. tyg.
 Proseminarjum historyczne 2 godz. tyg.

Prof. zwyczaj. Dr. Wiktor Hahn

Historja literatury polskiej do końca XV wieku. . . 2 godz. tyg.
 Józef Korzeniowski. Żywot i twórczość 2 godz. tyg.
 Proseminarjum historii literatury polskiej 2 godz. tyg.

Prof. nadzwyczaj. Dr. Henryk Życzyński

Jan Kochanowski i jego naśladowcy (I i II trym.) . 2 godz. tyg.
 Twórczość Juliusza Słowackiego 2 godz. tyg.
 Rozbiór literacki 1 godz. tyg.
 Metodyka języka polskiego w szkole średniej (III trym.) 2 godz. tyg.
 Seminarjum historii literatury polskiej 2 godz. tyg.

Prof. nadzwyczaj. Dr. Witold Doroszewski

Historyczna gramatyka języka polskiego 2 godz. tyg.
 Proseminarjum języka polskiego 2 godz. tyg.
 Seminarjum języka polskiego 2 godz. tyg.

Prof. zwyczaj. Dr. Stanisław Stroński

Składnia francuska 2 godz. tyg.
 Średniowieczna powieść francuska 2 godz. tyg.

Seminarjum romanistyczne:

- a) Teksty starofrancuskie.
- b) Sprawozdania i prace ze starszej i nowszej literatury, pisane i omawiane w języku francuskim 2 godz. tyg.

Wykł. Rafał Woźniakowski

Geschichte der deutschen Literatur des XIV — XVIII Jahrhunderts 2 godz. tyg.
 Deutsche Grammatik (Flexionslehre) 2 godz. tyg.

Proseminarium języka niemieckiego:

Lessing: Ausgewählte Werke i Goethe: Faust . . 1 godz. tyg.

Seminarjum języka niemieckiego:

Hartmann von Aue: Der Arme Heinrich; Gudrun;

Nibelungenlied 1 godz. tyg.

Wykł. Dr. Ludwik Grajewski

Sztuka grecka i rzymska 1 godz. tyg.

Malarstwo polskie XVIII i XIX wieku 1 godz. tyg.

Ćwiczenia z zakresu historii sztuki 2 godz. tyg.

Wykł. Dr. Klemens Sokal

Higijena szkolna (I trym.) 2 godz. tyg.

Prow. Jan Piechota

Gry i zabawy ruchowe (III trym.) 2 godz. tyg.

PLAN STUDJÓW

na Wydz. Nauk Humanistycznych w r. ak. 1929/30.

I. GRUPA FILOZOFICZNA.

Przedmioty obowiązujące w r. I.

Psychologia ogólna 3 g. tyg. Prof. B. Rutkiewicz

Etyka (I-II trym.) 3 g. tyg. Ks. Prof. A. Szymański

Przedmioty i ćwiczenia obowiązujące w II—IV r.

Psychologia eksperymentalna . 2 g. tyg. Prof. B. Rutkiewicz

Ćwiczenia z psychologii ekspe-
rymentalnej 1 g. tyg. Prof. B. Rutkiewicz

Metodologia 1 g. tyg. Prof. B. Rutkiewicz

Przedmioty i seminarja obowiązujące wszystkich filozofów.

Wstęp do filozofii 2 g. tyg. Prof. H. Jakubanis

Historja filozofii nowożytnej . . 2 g. tyg. Prof. H. Jakubanis

Dzieje estetyki i ogólnej teorii

sztuki. Część II 1 g. tyg. Prof. **H. Jakubanis**

Seminarjum filozoficzne:

a) Analiza i interpretacja źró-
dłowa dzieł klasyków filo-
zoficznych.

b) Samodzielne prace pp. Stu-
dentów z różnych działów
filozofii jako ekskursy in-
terpretacji powyższej . . 2 g. tyg. Prof. **H. Jakubanis**

Przedmiot zalecany.

Sztuka grecka i rzymska . . . 1 g. tyg. Wykł. Dr. **L. Grajewski**

PRZYPISEK A. Wszystkich studentów grupy filozoficznej, przy
przejściu na r. II studjów, obowiązują egzaminy
z języków niemieckiego i francuskiego, najpóźniej
zaś przy przejściu na r. III egzamin z języka
greckiego. Zaleca się jednakże egzaminy powyższe
składać w terminach najwcześniejszych.

PRZYPISEK B. Studentów dalszych grup (od II-VII włącznie)
obowiązują na I roku studjów:

Psychologia ogólna 3 g. tyg. Prof. **B. Rutkiewicz**

Etyka (I-II trym.) 3 g. tyg. Ks. Prof. **A. Szymański**

Na I i II roku studjów:

Wstęp do filozofii 2 g tyg. Prof. **H. Jakubanis**

PRZYPISEK C. Studentów wszystkich grup obowiązują:

Na II, III i IV r. studjów:

Historja pedagogiki nowożytnej.

Cz. II 2 g. tyg. Prof. **Z. Kukulski**

Pedagogika eksperymentalna

(II-III trym.) 2 g. tyg. Prof. **Z. Kukulski**

Na II roku studjów:

Psychologia eksperymentalna . 2 g. tyg. Prof. **B. Rutkiewicz**
Ćwiczenia z psychologii ekspe-
rymentalnej 1 g. tyg. Prof. **B. Rutkiewicz**
Metodologia 1 g. tyg. Prof. **B. Rutkiewicz**
Wstęp do pedagogiki 1 g. tyg. Prof. **Z. Kukulski**

Na III roku studjów:

Proseminarium pedagogiczne . 2 g. tyg. Prof. **Z. Kukulski**

Na IV roku studjów:

Seminarium pedagogiczne . . . 2 g. tyg. Prof. **Z. Kukulski**

Na III i IV roku studjów:

Pytania i odpowiedzi w szkole
(I trym.) 1 g. tyg. Prof. **Z. Kukulski**
Psychotechnika a wychowanie
(I trym.) 1 g. tyg. Prof. **Z. Kukulski**
Higjena szkolna (I trym.) . . . 2 g. tyg. Wykł. Dr. **K. Sokal**
Gry i zabawy ruchowe (III trym.) 2 g. tyg. Prow. **J. Piechota**

II. GRUPA FILOLOGJI KLASYCZNEJ.

Przedmiot obowiązujący w r. II, III i IV.

Herodot(wykłady z ćwiczeniami) 2 g. tyg. Prof. **M. Popławski**

Przedmioty obowiązujące wszystkich klasyków.

Historja literatury rzymskiej . . 3 g. tyg. Prof. **M. Popławski**
Dzieje Aleksandra Wielkiego
i jego następców 2 g. tyg. Prof. **K. Chyliński**
Historja Babilonji i Asyrji . . . 1 g. tyg. Prof. **K. Chyliński**
Wstęp do językoznawstwa indo-
europejskiego (I-II trym.) . . 2 g. tyg. Prof. **S. Szober**
Historyczno- porównawcza gra-
matyka języka greckiego . . 2 g. tyg. Prof. **S. Szober**
Sztuka grecka i rzymska . . . 1 g. tyg. Wykł. Dr. **L. Grajewski**

Ćwiczenia i seminarja obowiązujące wszystkich klasyków.

Proseminarium stylistyczne . . . 1 g. tyg. Prof. M. Popławski

Seminarjum filologiczne. (Listy
Horacego) 2 g. tyg. Prof. M. Popławski

Seminarjum historii starożytnej.
(Interpretacja greckich źródeł
dziejowych) 2 g. tyg. Prof. K. Chyliński

Ćwiczenia lingwistyczne greckie
III trym.) 2 g. tyg. Prof. S. Szober

Seminarjum zalecane.

Seminarjum filozoficzne*):

- a) Analiza i interpretacja źródłowa dzieł klasyków filozoficznych.
- b) Samodzielne prace pp. Studentów z różnych działów filozofii jako ekskursy interpretacji powyższej . . . 2 g. tyg. Prof. H. Jakubanis

PRZYPISEK. Patrz przypiski B. i C. przy końcu wykazu przedmiotów grupy filozoficznej.

Poza tem obowiązuje egzamin z jednego języka nowożytnego przy przejściu z I na II rok studjów.

III. GRUPA HISTORYCZNA.

Przedmioty obowiązujące wszystkich historyków.

Dzieje Litwy od czasów najdawniejszych aż do zawarcia Unji

Lubelskiej 1 g. tyg. Prof. hon. S. Ptaszycki

Dzieje Aleksandra Wielkiego

i jego następców 2 g. tyg. Prof. K. Chyliński

Historja Babilonji i Asyrji . . . 1 g. tyg. Prof. K. Chyliński

*) Dla klasyków umiejących już po grecku.

Dzieje Polski od pierwszego

bezkrólewia do końca pano-

wania Władysława IV . . . 2 g. tyg. Prof. L. Białkowski

Dyplomatyka średniowieczna . 1 g. tyg. Prof. L. Białkowski

Dydaktyka i programy historii

w szkole średniej (I trym.) . 1 g. tyg. Prof. L. Białkowski

Zarys średniowiecznych stosun-

ków politycznych i społecz-

nych w Europie Zachodniej

(I i III trym.) 1 g. tyg. Prof. L. Białkowski

(II trym.) 2 g. tyg. Prof. L. Białkowski

Chronologia (III trym.) 1 g. tyg. Prof. L. Białkowski

Geneza kultury nowożytnej

(XIII—XV w.) 2 g. tyg. Prof. A. Kossowski

Przedmiot obowiązujący w r. II—IV.

Wiek XIX 3 g. tyg. Prof. A. Kossowski

Proseminarja i seminarja.

Proseminarium histor. (dla I r.) 2 g. tyg. Prof. A. Kossowski

Seminarjum histor. (dla II i IV r.) 2 g. tyg. Prof. L. Białkowski

Przedmioty zalecane.

Historja ustroju Polski 2 g. tyg. Prof. B. Gruzewski

Historja gospodarcza 2 g. tyg. Prof. L. Górski

Historja filozofji nowożytnej . . 2 g. tyg. Prof. H. Jakubanis

PRZYPISEK. Patrz przypiski B. i C. przy końcu wykazu przed-
miotów grupy filozoficznej.

Nadto obowiązuje egzamin z jednego języka
nowożytnego przy przejściu na II rok studjów.

IV. GRUPA POLONISTYCZNA.

Przedmioty obowiązujące wszystkich polonistów.

Historja literatury polskiej do

końca XV wieku 2 g. tyg. Prof. W. Hahn

Józef Korzeniowski. Żywot i twór-

czość 2 g. tyg. Prof. W. Hahn

Jan Kochanowski i jego naśladowcy (I i II trym.) 2 g. tyg. Prof. H. Życzyński
 Twórczość Juliusza Słowackiego 2 g. tyg. Prof. H. Życzyński
 Rozbiór literacki 1 g. tyg. Prof. H. Życzyński
 Metodyka języka polskiego
 w szkole średniej (III trym.) 1 g. tyg. Prof. H. Życzyński
 Wstęp do językoznawstwa indoeuropejskiego (I- II trym.) . . 2 g. tyg. Prof. S. Szober
 Historyczna gramatyka języka polskiego 2 g. tyg. Prof. W. Doroszewski

Przedmiot obowiązkowy w r. III i IV.

Dzieje Polski od pierwszego bezkrólewia do końca panowania Władysława IV 2 g. tyg. Prof. L. Białkowski

Proseminarja i seminarja.

A. Obowiązujące w r. I i II.

Proseminarjum historii literatury polskiej 2 g. tyg. Prof. W. Hahn
 Proseminarjum języka polskiego 2 g. tyg. Prof. W. Doroszewski

B. Obowiązujące w r. III i IV.

Seminarjum historii literatury polskiej 2 g. tyg. Prof. H. Życzyński
 Seminarjum języka polskiego . 2 g. tyg. Prof. W. Doroszewski

Przedmioty zalecane.

Dzieje estetyki i ogólnej teorii sztuki. Część II. 1 g. tyg. Prof. H. Jakubanis
 Malarstwo polskie XVIII i XIX w. 1 g. tyg. Wykł. Dr. L. Grajewski
 PRZYPISEK. Patrz przypisek B. i C. przy końcu wykazu przedmiotów grupy filozoficznej.

Nadto obowiązuje egzamin z jednego języka nowożytnego przy przejściu na II rok studjów.

UWAGA. Studentów grupy polonistycznej obowiązuje język grecki w zakresie kursu gimnazjalnego. Przyjęcie do seminarjum języka polskiego uwarunkowane jest znajomością języka greckiego.

V. GRUPA ROMANISTYCZNA.

Przedmioty obowiązujące wszystkich romanistów.

Składnia francuska	2 g. tyg.	Prof. S. Stroński
Średniowieczna powieść francuska	2 g. tyg.	Prof. S. Stroński
Wstęp do językoznawstwa indoeuropejskiego (I-II trym.) . .	2 g. tyg.	S. Szober
Geneza kultury nowożytnej (XIII — XV w.)	2 g. tyg.	Prof. A. Kossowski

Seminarjum i konwersatorium.

Seminarjum romanistyczne:

a) Teksty starofrancuskie.

b) Sprawozdania i prace ze starszej i nowszej literatury, pisane i omawiane w języku francuskim . .

2 g. tyg. Prof. S. Stroński

Konwersatorium francuskie . . 2 g. tyg. Lekt. M. Miaskowska

Przedmioty zalecane.

Dzieje estetyki i ogólnej teorii

sztuki. Część II 1 g. tyg. Prof. H. Jakubanis

Malarstwo polskie XVIII i XIX w. 1 g. tyg. Wykł. Dr. L. Grajewski

PRZYPISEK. Patrz przypiski B. i C. przy końcu wykazu przedmiotów grupy filozoficznej.

Nadto obowiązuje egzamin z języka francuskiego przy przejściu na II rok studjów. Oprócz tego pożądana jest znajomość języka niemieckiego lub angielskiego dla celów naukowych.

VI. GRUPA PEDAGOGICZNA.

Przedmioty i proseminarjum obowiązujące w I r.

Psychologia ogólna	3 g. tyg.	Prof. B. Rutkiewicz
Etyka (I-II trym.)	3 g. tyg.	Ks. Prof. A. Szymański

Wstęp do filozofji	2 g. tyg.	Prof. H. Jakubanis
Historja filozofji nowożytnej . .	2 g. tyg.	Prof. H. Jakubanis
Metodologia	1 g. tyg.	Prof. B. Rutkiewicz
Wstęp do pedagogiki	1 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Proseminarium pedagogiczne .	2 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski

Przedmioty i ćwiczenia obowiązujące w II r.

Psychologia eksperymentalna .	2 g. tyg.	Prof. B. Rutkiewicz
Ćwiczenia z psychologii ekspe- rymentalnej	1 g. tyg.	Prof. B. Rutkiewicz

Przedmioty i seminarjum obowiązujące w II — IV r.

Historja pedagogiki nowożytnej.		
Część II	2 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Pytania i odpowiedzi w szkole (I trym.)	1 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Psychotechnika a wychowanie (I trym.)	1 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Pedagogika eksperymentalna (II i III trym.)	2 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Seminarjum pedagogiczne . . .	2 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski

PRZYPISEK. Poza tem do wyboru jeden z następujących przedmiotów: filologja klasyczna, filologja polska, filologja francuska, historja.

Nadto obowiązuje egzamin z jednego języka nowożytnego przy przejściu na II rok studjów. Oprócz tego pożądana jest znajomość drugiego języka nowożytnego dla celów naukowych.

VII. GRUPA GERMANISTYCZNA.

Przedmioty obowiązujące wszystkich germanistów.

Geschichte der Deutschen Lite- ratur des XIV—XVIII Jahrhun- derts	2 g. tyg.	Wykł. R. Woźniakowski
---	-----------	-----------------------

Deutsche Grammatik (Flexions-
lehre). 2 g. tyg. Wykł. R. Woźniakowski
Wstęp do językoznawstwa indo-
europejskiego (I-II trym.) . . 2 g. tyg. Prof. S. Szober
Geneza kultury nowożytnej
(XIII—XV w.) 2 g. tyg. Prof. A. Kossowski

Proseminarjum i seminarjum filologii niemieckiej.

Proseminarjum języka niemiec-
kiego (Lessing: Ausgewählte
Werke; Goethe: Faust) . . . 1 g. tyg. Wykł. R. Woźniakowski
Seminarjum języka niemieckiego
(Hartmann von Aue: Der arme
Heinrich; Gudrun; Nibelun-
genlied) 1 g. tyg. Wykł. R. Woźniakowski

Przedmiot zalecany.

Dzieje estetyki i ogólnej teorii
sztuki. Część II 1 g. tyg. Prof. H. Jakubanis
PRZYPISEK. Patrz przypiski B. i C. przy końcu wykazu
przedmiotów grupy filozoficznej.
Nadto obowiązuje egzamin z języka niemieckiego
przy przejściu na II rok studjów. Oprócz tego
pożądana jest znajomość języka angielskiego lub
francuskiego dla celów naukowych.

VIII. GRUPA HISTORJI SZTUKI.

Przedmioty i ćwiczenia obowiązujące.

Dzieje estetyki i ogólnej teorii
sztuki. Część II 1 g. tyg. Prof. H. Jakubanis
Malarstwo polskie XVIII i XIX w. 1 g. tyg. Wykł. Dr. L. Grajewski
Sztuka grecka i rzymska . . . 1 g. tyg. Wykł. Dr. L. Grajewski
Psychologia eksperymentalna . 2 g. tyg. Prof. B. Rutkiewicz
Geneza kultury nowożytnej
(XIII—XV w.) 2 g. tyg. Prof. A. Kossowski

Psychologia ogólna	3 g. tyg.	Prof. B. Rutkiewicz
Etyka (I-II trym.)	3 g. tyg.	Ks. Prof. A. Szymański
Wstęp do filozofji	2 g. tyg.	Prof. H. Jakubanis
Ćwiczenia z zakresu historii sztuki	2 g. tyg.	Wykł. Dr. L. Grajewski

PRZYPISEK. Wszystkich studentów grupy historii sztuki obowiązuje egzamin z jednego języka nowożytnego przy przejściu na II rok studiów.

IX. INSTYTUT PEDAGOGICZNY.

Przedmioty obowiązujące.

Psychologia ogólna	3 g. tyg.	Prof. B. Rutkiewicz
Etyka (I-II trym.)	3 g. tyg.	Ks. Prof. A. Szymański
Wstęp do filozofji	2 g. tyg.	Prof. H. Jakubanis
Metodologia	1 g. tyg.	Prof. B. Rutkiewicz
Psychologia eksperymentalna	2 g. tyg.	Prof. B. Rutkiewicz
Ćwiczenia z psychologii eksper.	1 g. tyg.	Prof. B. Rutkiewicz
Wstęp do pedagogiki	1 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Historja pedagogiki nowoż. Cz. II	2 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Pedagogika eksperym. (II - III tr.)	2 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Pytania i odpow. w szkole (I tr.)	1 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Psychotechnika a wychowanie (I trym.)	1 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Proseminarium pedagogiczne:		
Referaty sprawozdawcze z dzieła:		
Robert R. Rusk „Pedagogika eksperymentalna”		
	2 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski
Seminarjum pedagogiczne:		
a) Rozbiór dzieła: William Stern „Inteligencja dzieci i młodzieży”.		
b) Referaty kompilacyjne i samodzielne prace z zakresu pedagogiki		
	2 g. tyg.	Prof. Z. Kukulski

Higjena szkolna (I trym.) . . . 2 g. tyg. Wykł. Dr. K. Sokal

Metodyka języka polskiego

w szkole średniej (III trym.) . 2 g. tyg. Prof. H. Życzyński

Dydaktyka i programy historii

w szkole średniej (I trym.) . 1 g. tyg. Prof. L. Białkowski

Gry i zabawy ruchowe (III trym.) 2 g. tyg. Prow. J. Piechota

UWAGA: Studium w Instytucie Pedagogicznym obowiązuje wszystkich kandydatów (kandydatki) na nauczycieli szkół średnich, gdyż czeka ich (je) w myśl przepisów Ministerstwa W. R. i O. P., po uzyskaniu dyplomu Wydziału Nauk Humanistycznych i odbyciu dwuletniej praktyki nauczycielskiej, egzamin pedagogiczny przed Komisją egzaminów państwowych na nauczyciela szkół średnich.

X. LEKTORATY JĘZYKÓW STARO - I NOWOŻYTNYCH.

Język łaciński	4 g. tyg.	Prof. M. Popławski
Język grecki (kurs niższy) . . .	2 g. tyg.	Prof. M. Popławski
Język grecki (kurs wyższy) . . .	2 g. tyg.	Prof. M. Popławski
Język francuski (kurs niższy) . .	2 g. tyg.	Lekt. M. Miaskowska
Konwersatorium francuskie . . .	2 g. tyg.	Lekt. M. Miaskowska
Język niemiecki (kurs niższy) . .	2 g. tyg.	Lekt. S. Wołkowicka
Język niemiecki (kurs wyższy) . .	2 g. tyg.	Lekt. S. Wołkowicka
Język angielski	2 g. tyg.	Lekt. S. Wołkowicka

PORADNIK
W SPRAWIE STUDJÓW HUMANISTYCZNYCH

Wskazówki w sprawie studjów filozoficznych.

Studenci Wydziału Nauk Humanistycznych prowadzą studia z filozofji ścisłej z różnym stopniem pogłębienia w zależności od tego, na jaką sekcję wydziałową wstępują, t. j. jaką grupę przedmiotów wybierają w charakterze fachu właściwego. Zasadniczo możliwe są trzy różne poziomy akademickich studjów filozoficznych:

A. Studja z zakresu nauk filozoficznych, obowiązujące słuchaczy wszystkich grup wydziałowych.

B. Studium filozofji ścisłej, obranej w charakterze fachu dodatkowego, obok innego fachu, podstawowego, np. obok filologii klasycznej, historii, polonistyki i t. d.

C. Studium filozofji ścisłej, obranej w charakterze fachu głównego, zasadniczego.

A) W myśl Rozporządzenia Min. W. R. i O. P. z dnia 26 listopada 1925 roku od wszystkich studentów Wydziału Nauk Humanistycznych, pragnących uzyskać stopień magistra z jakiegokolwiek zakresu nauk, wymagany jest egzamin, stwierdzający znajomość głównych zasad nauk filozoficznych. Zgodnie z uchwałą Rady Wydziałowej, na całość owego egzaminu zbiorowego składają się następujące cztery egzaminy: 1) z psychologii, 2) z logiki, 3) z etyki i 4) ze wstępu do filozofji. Wykłady i t. zw. „egzaminy wewnętrzne” z psychologii i etyki odbywają się każdego roku, natomiast z logiki i wstępu do filozofji—kolejno co drugi rok. Wysłuchanie każdego z tych przedmiotów i uzyskanie od profesora w indeksie poświadczenia uczęszczania przez trzy trymestry stanowią warunek dopuszczenia do egzaminów powyższych. Celem pogłębienia i ułatwienia studjów w zakresie filozofji można zalecać ponadto przesłuchanie ja-

kiegoś innego wykładu pokrewnego jużto o charakterze ogólniejszym, jużto monograficznego, albo też udział czynny lub chociażby bierny w odnośnych ćwiczeniach proseminaryjnych resp. seminaryjnych. Przytem, abstrahując od różnic w inklinacjach indywidualnych, za najbardziej celowy należy uważać wybór takiego przedmiotu, który ma bliższy związek z fachem zasadniczym danego studenta. Naprz., słuchacz grupy historycznej albo filologii klasycznej najwłaściwiej uczyni, obierając sobie dodatkowo, celem gruntowniejszego poznania, któryś z problemów, względnie działów historii filozofji; słuchacz grup literackich lub przyszły pedagog wybierze zagadnienia z dziedziny psychologii, etyki, teorii poznania, estetyki i t. d.

Wskazówki, dotyczące najbardziej racjonalnych metod i sposobów przyswajania sobie wiedzy w zakresie dyscyplin powyżej wymienionych, tudzież systematyczne wykazy oraz szczegółowe charakterystyki i oceny niezbędnych źródeł, opracowań naukowych i podręczników — bywają regularnie podawane przez profesorów w toku wykładów *ex cathedra*, na ćwiczeniach seminaryjnych, wreszcie na konferencjach prywatnych jużto bezpośrednio po wykładach, jużto w godzinach *ad hoc* wyznaczonych. Zaleca się przykładac baczna uwagę i prowadzić dokładne zapiski z tych rozumowanych przeglądów bibliograficznych, wreszcie zwracać się osobiście, po bardziej szczegółowe informacje i rady, do wykładających, albowiem same tylko spisy autorów i dzieł, bez bliższego sprecyzowania ich charakteru i metody oraz kierunku filozoficznego, jaki reprezentują, — nie osiągają celu i stają się częstokroć bezużyteczne, względnie nawet szkodliwe, o ile nowicjusz, zdany na łaskę przypadku, dobiera sobie, na podstawie martwych schematów bibliograficznych, pomoce i podręczniki, niedostosowane do stopnia jego zaawansowania w filozofji oraz ogólnego przygotowania naukowego.

Na tem miejscu, w charakterze rady ogólnej, należy z całą energją podnieść konieczność przyswojenia sobie, możliwie najwcześniej, należytej znajomości języków obcych. Poza łaciną i greckim, których opanowanie jest niezbędne na wyższym szczeblu studjów filozoficznych, możność posługiwania się w ory-

ginalne dziełami naukowemi, pisanemi w językach francuskim, niemieckim, angielskim i włoskim, zwłaszcza w tych dwu pierwszych, stanowi prawdziwą conditionem sine qua non wszelkiej rzetelnej pracy w dziedzinie filozofji, nawet na poziomie elementarnym.

B) Studenci, obierający w ramach magisterjum ze swego fachu zasadniczego filozofję ścisłą, jako dodatkowy przedmiot drugoplanowy, winni się wykazać z bardziej pogłębionej znajomości podstaw wiedzy filozoficznej. Drogi, prowadzące do osiągnięcia tego celu, są różne i zależą w znacznej mierze od warunków indywidualnych: charakteru fachu zasadniczego, uzdolnień oraz zainteresowań osobistych. I tutaj jednak można ustalić pewne normy wytyczne, jako najbardziej celowe w większości wypadków.

Otóż ugruntowanie, pogłębienie i żywa systematyzacja in concreto wiadomości, nabytych w ramach powyżej wyłuszczonego a wszystkich studentów humanistów obowiązującego minimum wymagań z zakresu nauk filozoficznych (punkt A), mogą być osiągnięte w sposób najbardziej pewny przez odpowiednie studia nad dziejami filozofji.

Racjonalna metoda tych studjów będzie polegała na tem, aby, po dokładnem opanowaniu całokształtu przedmiotu w jego zasadniczych liniach rozwojowych na podstawie dobrego podręcznika, ześrodkować całą uwagę na jakimś jednym, względnie kilku punktach (działach, okresach, kierunkach, problemach lub, wreszcie, poszczególnych myślicielach klasycznych), celem bezpośredniego syntetycznego wejrzenia do żywego potoku twórczości filozoficznej.

Równolegle z tem, posługując się metodą analogiczną, należy pogłębić i rozszerzyć dotychczasowy zasób wiadomości z zakresu filozofji systematycznej według wyboru indywidualnego: metafizyki z jej różnymi działami, teorii i krytyki poznania, psychologii, logiki, etyki, estetyki łącznie z filozofją sztuki, filozofji religji, filozofji dziejów, filozofji kultury ogólnej i t. d.

Przesłuchanie kursu wykładów o treści odpowiedniej (a więc historycznej i systematycznej), a nawet, w miarę możliwości, udział

czynny w ćwiczeniach seminaryjnych, oczywiście winny być uskutecznione. Również porozumienie się osobiste z odnośnymi profesorami, celem zasięgnięcia rad i wskazówek, należy uważać w tych warunkach za konieczne.

C) Co do studentów, pragnących poświęcić się całkowicie studjom nad filozofją ścisłą w charakterze fachu zasadniczego, poradnik niniejszy musi się ograniczyć li tylko do dwóch krótkich wskazówek:

1) O ile chodzi o wymagania minimalne, stosowane w ramach egzaminu magisterskiego, zostały one szkiecowo ustalone w odnośnych przepisach i rozporządzeniach ministerjalnych, ogłaszanych periodycznie w wydawnictwach urzędowych, poczynając od dnia 26 listopada 1925 roku.

2) O ile zaś bierze się pod uwagę istotę sprawy ze stanowiska wyłącznie teoretycznego, t. j. gdy chodzi o przyswojenie sobie, w granicach nauczania akademickiego, możliwego maximum wiedzy naukowej z zakresu filozofji ścisłej, tudzież osiągnięcie możliwie wysokiego stopnia kultury filozoficznej, — w takim razie żywy i systematyczny kontakt z profesorami, kierującymi tokiem prac filozoficznych, staje się warunkiem nieodzownym i niedającym się zgoła zastąpić przez najbardziej nawet szczegółowe poradniki.

Wobec tego aspirant do studjum filozofji ścisłej winien z początkiem pierwszego roku akademickiego zgłosić się do odnośnych kierowników, celem nawiązania trwałego kontaktu osobistego na cały przeciąg swoich przyszłych studjów uniwersyteckich.

Odwieczna w tym względzie tradycja szkół filozoficznych znajduje swe uzasadnienie teoretyczne i zachowuje swoją wartość praktyczną — zawsze i wszędzie.

Wskazówki dla uczących się psychologii.

1) *Psychologia ogólna.*

Naukę psychologii rozpocząć należy od psychologii ogólnej, dającej ogólne wiadomości o życiu psychicznem.

Psychologia ogólna składa się z dwóch głównych części: z części spekulatywno-filozoficznej, zajmującej się zagadnieniem

istnienia, natury i genezy duszy i jej stosunku do materji, i z części empiryczno - naukowej; nauka tej ostatniej wymaga przede wszystkim poznania następujących głównych działów:

- 1) psychologii poznania,
- 2) psychologii instynktu i stanów uczuciowych,
- 3) psychologii woli,
- 4) psychologii stanów patologicznych i podświadomych,
- 5) ogólnej anatomji i fizjologii układu nerwowego.

Wykład psychologii ogólnej znaleźć można w następujących książkach polskich autorów:

- 1) Witwicki „Psychologia” (2 tomy).
- 2) Borowski „Wykład psychologii ogólnej” (3 części).
- 3) Mikulski „Podręcznik psychologii”.
- 4) Radziwiłłowicz „Podstawy psychologii w zarysie”.
- 5) Wais „Psychologia” (4 tomy), (polecone do nauki części filozoficznej).

Podręczniki cudzoziemskie szczególnie polecane:

- 1) Mercier „Psychologie” (2 tomy, istnieje przekład polski).
- 2) Baudin „Psychologie”.
- 3) Geyser „Lehrbuch der allgemeinen Psychologie”.
- 4) E. B. Titchener „Podręcznik psychologii”. Przeł. z ang.

Artur Chojecki. Warszawa 1929.

2) *Psychologia eksperymentalna.*

Do pogłębienia znajomości z psychologii służą wykłady z psychologii eksperymentalnej. Nauka psychologii eksperymentalnej wymaga poznania głównych metod badania eksperymentalnego przejawów życia psychicznego i głównych wyników faktycznych i teoretycznych, osiągniętych dzięki zastosowaniu eksperymentu; wymaga ona poznania następujących głównych działów:

- 1) psychologii eksperymentalnej czuć (ze szczególnem uwzględnieniem anatomji i psychologii narządów zmysłowych).
- 2) psychologii eksperymentalnej pamięci i kojarzenia.
- 3) psychologii eksperymentalnej postrzeżenia.
- 4) psychologii eksperymentalnej myśli (ze szczególnem uwzględnieniem wyników badań szkoły Würzburgskiej).

- 5) psychologii eksperymentalnej uwagi.
- 6) psychologii eksperymentalnej woli (ze szczególnem uwzględnieniem badań Acha i Michotte'a).
- 7) psychologii eksperymentalnej stanów uczuciowych (ze szczególnem uwzględnieniem zagadnień psychofizjologicznych i teorii somatycznej afektów).

Sporo wiadomości z psychologii eksperymentalnej znaleźć można w języku polskim w „Psychologii” Witwickiego i w „Podręczniku psychologii” Mikulskiego.

Mniejsze podręczniki cudzoziemskie szczególnie polecane:

- 1) Lindworsky „Experimentelle Psychologie”.
- 2) J. de la Vaissière „Éléments de psychologie expérimentale”.
- 3) Piéron „Psychologie expérimentale”.

Do pogłębienia znajomości z psychologii eksperymentalnej służyć mogą następujące obszernie dzieła:

- 1) Fröbes „Experimentelle Psychologie”.
- 2) Dumas „Traité de Psychologie”.

Orientacyjne wskazówki dla studujących filologję klasyczną.

1. Studium klasyczne zdąża równocześnie do dwojakiego celu: naukowego i praktycznego; obydwie cele łączą się ze sobą ściśle i nawzajem uzupełniają.

2. Cel naukowy polega na opanowaniu źródeł, na wyrobieniu w sobie umiejętności krytycznego i samodzielnego korzystania z rozpraw i monografij, na wyrobieniu sprawności w operowaniu tak surowym materiałem i źródłami, jak również pracą nowożytnych uczonych. W ten sposób w studującym rozwija się zdolność do samodzielnej pracy naukowej, to znaczy do wyciągania i uzasadniania wniosków na podstawie zbadania źródeł i nowoczesnych opracowań. Studjący, który będzie myślał, że wystarczy opanowanie źródeł i zaniedba dorobek uczonych, osiągnie rezultaty płytkie i naiwne; zaś ten, który zechce opierać się na opracowaniach i nie sięgnie w głąb

źródeł, zdobędzie wiedzę amatorską i wyrobi w sobie dyletantyzm.

Umiejętności operowania źródłami i dorobkiem uczonych studjujący nabywa przez pilną i sumienną pracę w filologicznych seminarjach (również w seminarjach z ligwistyki i starożytnej historii); uzyskuje także wskazówki od profesora, a to w trakcie omawiania wybranych tematów i zagadnień. Nabywanie tych umiejętności jest konieczne, gdyż warunkuje napisanie dyplomowej rozprawy.

3. Cel praktyczny polega na uzyskaniu dyplomu i na wykonaniu przygotowawczych studjów do ostatecznego egzaminu. Tutaj rzeczą najważniejszą jest nabycie i udoskonalenie wiedzy językowej, zgłębienie dzieł literatury greckiej i rzymskiej oraz poznanie najważniejszych prądów kultury, jakoteż wydarzeń dziejowych. Do nabycia wiedzy językowej służą proseminarja i ćwiczenia oraz seminarjum stylistyczne; do nabycia innych gałęzi wiedzy służą ćwiczenia, proseminarja, seminarja i wykłady z filologii, lingwistyki i starożytnej historii. Pierwszym i głównym obowiązkiem studjującego wobec siebie i Uniwersytetu jest czynny i nieustanny udział we wszystkich praktycznych zajęciach oraz uczęszczanie na wykłady i ćwiczenia; wykłady dają zazwyczaj bądź ogólny, bądź monograficzny zarys jakiegoś filologicznego lub historycznego zagadnienia i w obydwu wypadkach mają na celu zorientowanie słuchacza w materjale i dają mu ułożenie tegoż w jednolity całości kształt. Wszelkie bibliograficzne wskazówki słuchacz znajdzie w podręcznych dziełach i w filologicznych encyklopedjach, jak również uzyskuje je bezpośrednio od profesora. Wykłady filologiczne zazwyczaj mają na celu ostateczny egzamin, polegający na wykazaniu przez studjującego opracowania w oryginałach większych partyj literatury rzymskiej i greckiej; zaniedbywanie wykładów utrudnia studentowi przygotowanie się do egzaminów. Zupełnie niezależnie od egzaminów student powinien wykazać samodzielne zainteresowanie się przedmiotem, uwzględniając przede wszystkim dorobek polskich uczonych (Zieliński, Morawski, Przychocki, Sinko, Witkowski, „Kwartalnik Klasyczny”, roczniki „Eosu”).

Wskazówki dla studujących historję.

Studjum historii na Uniwersytecie nie ma na celu pamięciowego opanowania wszystkich dziedzin wiedzy historycznej, bo to nawet nie jest możliwe. Nie wolno się ograniczać do biernego przyjęcia faktów naukowo ustalonych, lecz obowiązkiem studenta historii jest przyswojenie sobie metody naukowej, krytycyzmu wobec źródeł i literatury, wyzbycia się aprioryzmu dyletanckiego, nabycia umiejętności konstruowania wniosków w postaci prób pracy samodzielnej. Jedyna do tego droga — czynny udział w ćwiczeniach na proseminariach i na seminarjach.

Studjum to ma nadto cel praktyczny, t. j. przygotowanie przyszłych nauczycieli historii.

Źródła i opracowania monograficzne są wskazywane przez profesorów w toku wykładów.

Dla pierwszej orientacji należy się zaznajomić z książeczką p. t. „Jak studjować na Wydziale Humanistycznym” (Warszawa 1927), której rozdział II: „Jak studjować historję (napisał Dr. T. Manteuffel) daje zarazem pewne wskazówki co do egzaminów.

Student historii powinien wcześniej się zaznajomić z Bibliografią historii polskiej Finkla, umieć się nią posługiwać, mieć stale pod ręką Vademecum Wierzbowskiego (wyd. 2-gie); zaglądać często do Kwartalnika Historycznego, Przeglądu Histor., Roczników Historycznych, pilnie śledząc w nich bibliografię i recenzje. Nieobce mu powinny być czasopisma historyczne zagraniczne. Zorjentuje go to w bieżącym dziejopisarstwie.

W poszukiwaniu „podręczników” powinien student dla dziejów Polski zapoznać się z **Historją polityczną Polski** (Encyklopedia Polska, wydawn. Polskiej Akademji Umiejętności, tom V, część 1—2) oraz z **Dziejami Polski średniowiecznej** Grodeckiego-Zachorowskiego-Dąbrowskiego (tt. 1—2), nadto z **ropoczetą** niedawno publikacją zbiorową pt. **Polska, jej dzieje i kultura** (wyd. Ewerta, Trzaski i Michalskiego).

Dla dziejów porozbiorowych — narazie tylko monografie (Askenazy, Handelsman, Tokarz, Kucharzewski, Skałkowski).

Dla historii powszechnej, jako podręczniki uniwersyteckie,

wskazać należy: Lavissee et Rambaud, Histoire générale; Lindner Wellgeschichte; Driault et Monod, Histoire politique et sociale, 1815-1909 (jest i tłumaczenie polskie); Karajew, Istorija zapadnoj Ewropy w nowoje wremia.

St. Ptaszycki, Encyklopedia nauk pomocniczych historii i literatury polskiej. Cz. I. Lublin 1922, str. 283.

Marceli Handelsman, Historyka. Zasady metodolggii i teorii poznania historycznego. Wydanie 2-gie popraw. i uzupełn. Nakład Gebethnera i Wolffa, 1928, str. XIII i 332.

Kaz. Sochaniewicz, Nauka historii. Wskazówki do samokształcenia. Lwów 1928, str. 208 (Poradniki nauczycielskie. Tom drugi).

Wskazówki dla studujących literaturę polską.

Umiejętność literatury polskiej (zwana także nauką literatury polskiej) obejmuje trzy główne działy:

- I. Metodykę badania literatury.
- II. Teorię literatury (t. j. stylistykę i poetykę).
- III. Historję literatury.

Z temi trzema zasadniczymi działami winien zapoznać się każdy adept, pragnący poświęcić się studjowaniu umiejętności literatury polskiej; czyto dla uzyskania stopnia doktora filozofji, czyto dla egzaminu magisterskiego, opanowanie wymienionych działów jest nieodzownie potrzebne.

Środkami wiodącemi do tego celu są: 1) wykłady uniwersyteckie, 2) praca w proseminarjach i seminarjach, 3) studjum własne. Bardzo ważny jest udział studentów w proseminarjach i seminarjach; każdy studjący musi wykazać się pracą w proseminarjum (6 trymestrów) i w seminarjum (5 trymestrów). Proseminarjum zaznajamia z ćwiczeniami wstępnymi, praktycznymi, toruje drogę do samodzielnych badań naukowych, wykonywanych w seminarjach.

Praktyczne wskazówki, jak należy studjować, podaje:

1) *Poradnik dla polonistów w pytaniach i odpowiedziach...* opracowany przez Komisję redakcyjną Koła polonistów. Warszawa 1923.

2) *Jak studjować na Wydziale humanistycznym.* Warszawa, 1927.

Wymagania przy egzaminach magisterskich zawiera rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 26 marca 1926 L. IV SW 4153/26 (także w osobnej odbitce, do nabycia w Kancelarji Uniwersytetu). Każdy student, mający zamiar przystąpić do egzaminów magisterskich, powinien zaznajomić się jak najdokładniej z przepisami egzaminacyjnymi i stosownie do nich ułożyć tok studjów.

Z literatury, odnoszącej się do wymienionych powyżej działów, najważniejsze dzieła i prace są następujące:

I. Z zakresu metodyki badania literatury:

Renard G. *La méthode scientifique dans l'histoire littéraire.* 1900.

Lanson G. *Histoire littéraire* w zbiorze: *De la méthode dans les sciences* .1911, Tom II. (Przekład polski Stanisława Turowskiego p.t. *Metoda w historii literatury.* Slinks, (Warszawa) 1912).

Korbut Gabrjel. *Wstęp do literatury polskiej. (Zarys metodyki badania literatury).* Warszawa 1924.

I. Z zakresu teorii literatury:

Lehmann R. *Poetik.* München 1919.

Meyer R. M. *Deutsche Stilistik.* München 1921.

Bem Gustaw. *Teorja poezji polskiej.* Warszawa 1899.

Galle Henryk. *Stylistyka i teorja literatury.* Warszawa 1912.

Życzyński H. *Teorja dramatu.* Cieszyn 1922.

III. Z zakresu historii literatury:

1. Opracowania bibliograficzne.

Estreicher Karol. *Bibliografja polska.* Część I, II, III i IV.

Hahn Wiktor. *Bibliografja bibliografji polskiej.* Lwów 1921.

Korbut Gabrjel. *Literatura polska od początków do powstania styczniowego.* 3 tomy. Warszawa 1917 - 1921.

Ponadto bibliografja podawana w *Przewodniku bibliograficznym*, (Lwów) 1924 nn. i *Ruchu literackim* (Warszawa) 1926 nn.

2. Wydania tekstów.

W miarę potrzeby powinien studjujący zapoznać się z najważniejszymi wydaniem zbiorowemi, m. in. należy tutaj:

Biblioteka pisarzy polskich Akademii Umiejętności. Kraków (dotąd 78 tomów).

Biblioteka narodowa. Nakładem Krakowskiej Spółki wydawniczej. Kraków. Serja I. (obejmuje literaturę polską), tomików 115.

Z antologii można polecić następujące wydawnictwa:

Złota przędza poetów i prozaików polskich. Warszawa 1885-1887 (4 tomy).

Obraz literatury polskiej ułożył Piotr Chmielowski. Warszawa 1898 (3 tomy).

Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej. Warszawa 1906 (dotąd 9 tomów).

Feldman Wilhelm. *Wypisy z literatury polskiej z czasów najnowszych.* Warszawa 1908.

3. Opracowania naukowe historii literatury polskiej.

Chmielowski Piotr. *Historja literatury polskiej.* Warszawa 1899-1900, tomów 6 (tom 1 i 2 w nowem opracowaniu, Lwów 1914).

Brückner Aleksander. *Dzieje literatury polskiej w zarysie.* Wydanie trzecie. Warszawa 1924. 2 tomy.

Dzieje literatury pięknej w Polsce. (Encyklopedia Akademii Umiejętności, XXI i XXII). Kraków 1918. 2 tomy.

Chlebowski Bronisław. *Literatura polska 1795-1905 jako wyraz życia narodu po utracie niepodległości.* Lwów 1923.

Co do zakresu lektury por.: *Co czytać, przygotowując się do egzaminów magisterskiego i nauczycielskiego. Poradnik dla polonistów.* Cz. II. Warszawa 1924. (Nowe wydanie przerobione w przygotowaniu).

UWAGA: Obok studjum umiejętności literatury polskiej obowiązuje polonistów także studjum języka polskiego. Bliższe szczegóły w tym względzie zestawia S. Szober: *Jak studjować język polski na uniwersytetach.* Warszawa 1927. Między innemi podana jest w tej broszurze tablica studjum polonistyki według lat i trymestrów.

Wskazówki dla studentów Instytutu Pedagogicznego.

Celem Instytutu Pedagogicznego jest przygotowanie:

- 1) do egzaminów dyplomowych z zakresu pedagogiki w myśl rozp. Min. W. R. i O. P. z dn. 2 kwietnia 1926 r.,
- 2) zawodowo - pedagogiczne przyszłych nauczycieli szkół średnich w myśl rozporządzenia Min. W. R. i O. P. z dn. 9 października 1924 r., które świadectwo odbycia teoretyczno-praktycznego studjum pedagogicznego w Instytucie Pedagogicznym stawia jako warunek dopuszczenia do egzaminu państwowego na nauczyciela szkół średnich.

Studja w Instytucie Pedagogicznym trwają cztery lata i są obowiązkowe z seminarjami, proseminarjami, ćwiczeniami i pracami, zalecanymi przez odpowiednich profesorów, dla wszystkich grup Wydziału Nauk Humanistycznych, poczynawszy od pierwszego roku studjów.

W charakterze hospitantów korzystać mogą z Instytutu Pedagogicznego osoby, które ukończyły szkołę średnią, t.j. wszelkiego typu szkołę ogólnie - kształcącą, zawodowo i seminarjum nauczycielskie, lub wykazały się praktyką nauczycielską.

Z końcem każdego roku akad. odbywają się obowiązkowe egzaminy, które warunkują przejście na następny rok studjów.

Wszyscy studenci, zapisani na Instytut Pedagogiczny, powinni pierwszy rok swych studjów poświęcić na zdobycie kultury filozoficznej przez słuchanie następujących wykładów: 1) wstępu do filozofji, 2) etyki, 3) psychologii ogólnej, 4) logiki z metodologią i teorią poznania i 4) historii filozofji w zarysie.

Studenci, zapisani na pierwszy rok Instytutu z celem poświęcenia się specjalnym studjom pedagogicznym, winni nadto brać czynny udział w proseminarjum (wzgl. ćwiczeniach) z pedagogiki i filozofji oraz zawczasu obrać sobie jeden z przedmiotów w zmniejszonym zakresie, wymienionych w rozp. Min. W. R. i O. P. z dn. 2 IV 1926 r. pod C.

Słuchacze drugiego roku winni zapoznać się w ciągu roku akademickiego ze wstępem do pedagogiki, socjologią, historią

wychowania, oraz pedagogiką i dydaktyką ogólną wraz z przeglądem współczesnych kierunków w tych dziedzinach. Historję wychowania i pedagogikę należy traktować ze stanowiska rozwoju społecznego i prądów etycznych. W tymże roku należy odbyć ćwiczenia w pracowni psychologicznej w ciągu trzech trymestrów.

Studenci drugiego roku, poświęcający się specjalnie pedagogice, winni mieć na uwadze zawczasu sprawę przyszłego wyboru jednego działu z pośród następujących przedmiotów: 1) historii wychowania, 2) pedagogji i dydaktyki, 3) psychologii wychowawczej i pedagogiki eksperymentalnej, z którego czeka ich praca dyplomowa oraz egzamin piśmienny i ustny.

Trzeci rok studjów obejmuje: psychologję wychowawczą i pedagogikę eksperymentalną, oraz ćwiczenia (wzgl. seminarjum) pedagogiczne wyższego stopnia.

Poza tem w tym roku studjów należy uzyskać dowód praktycznej umiejętności prowadzenia zabaw i gier ruchowych lub dowód usprawnienia w zakresie jednego ze sportów (pływanie, wioślowanie; narciarstwo, piłka nożna, tenis, konna jazda, turystyka).

Na czwarty rok studjów przypadają: wykłady z zakresu ustawodawstwa szkolnego i organizacji szkolnictwa, higjena wychowawcza, dydaktyka szczegółowa odnośnego przedmiotu nauczania, znajomość programów szkolnych (szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich), zwłaszcza w zakresie danego przedmiotu nauczania, najważniejszych rozporządzeń, dotyczących szkolnictwa średniego, wreszcie należyte orjentowanie się w podręcznikach i pomocach w zakresie danego przedmiotu nauczania. Nadto udział w ćwiczeniach pedagogiczno-dydaktycznych, hospitacje lekcji, oraz uczestnictwo w praktycznych ćwiczeniach w nauczaniu.

Każdy trymestr studjów studenta będzie mu zaliczony, jeżeli łączna liczba godzin wykładów i ćwiczeń będzie wynosić co najmniej 10 godzin tygodniowo.

W ramach tych uwag będzie ogłoszony każdego roku akademickiego plan obowiązkowych wykładów i ćwiczeń z uwzględnieniem dwojakiego celu studjów pedagogicznych.

W sprawie składania egzaminów z przedmiotów pedagogicznych należy uprzednio porozumieć się z odnośnym profesorem dla oznaczenia poziomu wymagań, oraz wyboru podręczników i dzieł pomocniczych.

Z zakresu literatury pedagogicznej można polecić do przestudjowania:

1) Wanda Dzierzbicka: O uzdolnieniach zawodowych nauczyciela-wychowawcy. Lwów — Warszawa 1926.

2) Lucjan Zarzecki: Wstęp do pedagogiki, Lwów — Warszawa 1922.

3) Zygmunt Kukulski: Główne momenty myśli i badań pedagogicznych, Lublin 1923.

4) Georges Rouma: Pédagogie sociologique, Neuchâtel 1914.

5) E. Durkheim: Éducation et sociologie, 1922.

6) A. Hesse: Notions de sociologie appliquées à la morale et à l'éducation, 2 wyd., 1924.

7) Florjan Znaniecki: Socjologia wychowania, t. I, Warszawa 1928.

8) Paul Barth: Die Geschichte der Erziehung, 5 i 6 wyd., 1925.

9) Stanisław Kot: Historia wychowania, Warszawa 1924.

10) G. Demeny: Pédagogie générale, 1922.

11) Pietro Eusebiotti: Corso di pedagogia (Parte I. Pedagogia generale, p. II. Didattica, p. III. Storia della pedagogia), Torino 1921/22.

12) J. Delvolvé: La technique éducative, 1921.

13) Fr. Förster: Wychowanie i samowychowanie, przeł. dr. Józef Kretz-Mirski.

14) Fr. Förster: Szkoła i charakter, przekł. J. Kramera i B. Kaprockiego, Lwów 1928.

15) Mieczysław Ziemnowicz: Problemy wychowania współczesnego, Warszawa — Kraków 1927.

16) Georg Kerschensteiner: Pojęcie szkoły pracy, przeł. A. Kierski, Lwów—Warszawa 1926.

17) Bogdan Nawroczyński: Uczeń i klasa, Warszawa 1923.

18) Lucjan Zarzecki: Dydaktyka ogólna, Lwów — Warszawa 1920.

- 19) Georg Kerschensteiner: *Theorie der Bildung*, Lipsk 1926.
 - 20) Kurt Koffka: *Die Grundlagen der psychischen Entwicklung*, 1925.
 - 21) A. Binet: *Pojęcia nowoczesne o dzieciach*, przekł. M. Szymańskiej, wyd. III, Warszawa 1928.
 - 22) Ed. Claparède: *Psychologie de l'enfant et pédagogie expérimentale*, XI wyd., Genewa 1926.
 - 23) Robert R. Rusk: *Pedagogika eksperymentalna*, przekł. Zygmunt Ziemiński, Lwów—Warszawa 1926.
 - 24) Henryk Rowid: *Psychologia pedagogiczna*, Warszawa 1928.
 - 25) Colvin i Bagley: *Postępowanie człowieka*, przekł. Iza Moszczeńska, Warszawa 1927.
 - 26) I. B. Saxby: *Kształcenie postępowania*, przekł. I. Panenkowa, Lwów—Warszawa 1928.
 - 27) Helen Parkhurst: *Wykształcenie według Planu Daltonskiego*, przekł. Z. Umińskiej i H. E. Kennedy B. A., Lwów—Warszawa 1928.
 - 28) William Stern: *Inteligencja dzieci i młodzieży*, przekł. dr. T. Klimowicz, Warszawa 1927.
 - 29) William Stern i Otto Wiegmann: *Methodensammlung zur Intelligenzprüfung von Kindern und Jugendlichen*, 3 wyd., 1926.
 - 30) J. Jotejko: *Metoda testów umysłowych i jej wartość naukowa*, Warszawa—Lwów 1924.
 - 31) Higjena szkolna, podręcznik zbiorowy dla kierowników szkół, nauczycieli i lekarzy szkolnych, pod redakcją dra Stanisława Kopczyńskiego, Warszawa 1921.
 - 32) Jan Piaget: *Mowa i myślenie u dziecka*, przekł. J. Kołodzka, Lwów—Warszawa 1929.
 - 33) W. W. Zienkowski: *Psychologia dzieciństwa*, przekł. Piotr Macewicz, Lwów—Warszawa 1929.
 - 34) F. Śliwiński: *Organizacja władz szkolnych i szkolnictwa wszystkich stopni w Polsce odrodzonej*, Lwów—Warszawa 1929.
 - 35) Stanisław Kot: *Źródła do historii wychowania, część I*, Warszawa 1929.
-

W Y K A Z
INSTYTUCYJ UNIWERSYTECKICH

KOMISJE POMOCNICZE SENATU

I. KOMISJA IMATRYKULACYJNA

Skład: Rektor i Dziekani.

II. KOMISJA BIBLIOTECZNA

Ks. Józef Kruszyński

Wiktor Hahn

Ks. Henryk Insadowski

Ludwik Górski

III. KOMISJA „KRONIKI UNIWERSYTECKIEJ”

Rektor i Dziekani Wydziału.

Towarzystwo Przyjaciół Katol. Uniwersytetu Lubelskiego.

RADA DOTYCHCZASOWA

J. Em. Ks. Kardynał Aleksander Kakowski, przewodniczący.
J. Em. Ks. Prymas Kardynał August Hlond.
J. E. Ks. Biskup Marjan Fulman, zastępca przewodniczącego.
Posel Andrzej Wierzbicki, sekretarz.
Stanisław Moskalewski, delagat do Komitetu.
J. E. Ks. Arcybiskup Bolesław Twardowski.
J. E. Ks. Biskup Henryk Przeździecki.
Stanisław Wessel.
X. Włodzimierzowa Czetwertyńska.
Prof. Jerzy Michalski.
Ordynat Maurycy hr. Zamoyski.

KOMITET TOWARZYSTWA.

J. M. Ks. Rektor Józef Kruszyński.
Inż. Hipolit Lucht.
Dyr. Michał Michniewski.
Dr. Antoni hr. Rostworowski, skarbnik.
Rejent Stefan Smólski.

Zastępcy:

Dyr. Ludwik Kowalczewski.
Dyr. Kazimierz Rzeszotarski.

KOMISJA REWIZYJNA

Dyr. Sławomir Lübeck.
Dyr. Józef Kuczyński.
Czesław Szczepański.

ZARZĄD KURATORJUM „FUNDACJI POTULICKIEJ IM. HR. ANIELI POTULICKIEJ”.

J. Em. Kardynał August Hlond, Prymas Polski przewodniczący.
J. Em. Kardynał Aleksander Kakowski.
J. E. Ks. Biskup Marjan Fulman.
J. M. Ks. Rektor Józef Kruszyński.
Ordynat Maurycy hr. Zamoyski.
Antoni hr. Rostworowski.
Edward hr. Potworowski.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTETU LUBELSKIEGO.

W Bibliotece tej, w której skład wchodzi prace profesorów i docentów Uniwersytetu Lubelskiego, ukazały się dotychczas następujące dzieła:

Z Wydziału Teologicznego:

Zesz. 1. *Ks. Dr. Jacek Woroniecki*, Metoda i program nauczania Teologii Moralnej. 1922. 93.

Zesz. 2. *Ks. Dr. Jacek Woroniecki*, Katolickość Tomizmu. 1924. 99.

Zesz. 3. *Ks. Dr. Jan Czuj*, Hierarchja Kościelna u świętego Augustyna. 1925. 128 + 4.

Zesz. 4. *Ks. Józef Kruszyński*, Proroctwo Nahuma. Przekład i komentarz. 1926. 64.

Zesz. 5. *Ks. Dr. Józef Umiński*, Henryk Arcybiskup Gnieźnieński, zwany Kietliczem (1199—1219). 1926. XII + 288.

Z Wydziału Prawa Kanonicznego:

Zesz. 1. *Ks. Dr. Jan Wiślicki*, Zwyczaj w prawie kanonicznym. 1923. 131.

Zesz. 2. *Ks. Dr. Jan Wiślicki*, Konkordat, studjum prawne. 1926. 192.

Zesz. 3. *Ks. Dr. Henryk Insadowski*, Ustrój prawny Kościoła Katolickiego. 1926. 229.

Zesz. 4. *Ks. Dr. Henryk Insadowski*, Osoba prawna, Studjum prawno-kanoniczne. 1927. 162.

Z Wydziału Prawa i Nauk społeczno-ekonomicznych.

A. Sekcja prawa:

Zesz. 1. *Dr. Stefan Glaser*, Kara odwetowa a kara celowa. 1924. 54.

Zesz. 2. *Dr. Józef Rafacz*, Nagana sędziego w dawnym procesie polskim. 1921. 160.

Zesz. 4. *Dr. Roman Longchamps de Berier*, Wstęp do nauki prawa cywilnego. 1922. 320.

Zesz. 5. *Dr. Józef Rafacz*, Ustrój wsi samorządowej małopolskiej w XVIII wieku. 1922. 384.

Zesz. 6. *Dr. Stefan Glaser*, O mocy obowiązującej ustawy karnej pod względem czasu. 1921. 45.

Zesz. 7. *Dr. Stefan Glaser*, Kompetencja sądów przysięgłych. 1923. 100.

Zesz. 8. *Dr. Przemysław Dąbkowski*, Charakterystyka prawa prywatnego polskiego, 1923. 77.

Zesz. 9. *Dr. Adam Berger*, Poczytalność zmniejszona, 1927, str. 261.

Zesz. 10. *J. A. Pokrowskij*, Historia prawa rzymskiego. Tłumaczył *Ks. Dr. Henryk Insadowski*.

Cz. I. Historia instytucyj prawa publicznego. 1927. 300.

Cz. II. Historia prawa cywilnego. 1928. 294.

B. Sekcja nauk społeczno-ekonomicznych.

Zesz. 1. *Jan St. Totwiński*, Twórcy ekonomji. 1920. 160.

Zesz. 2. *Dr. Ignacy Czuma*, Równowaga budżetu na tle prawa budżetowego różnych państw. 1923. 250.

Zesz. 3. *Ks. Dr. Antoni Szymański*, Polityka społeczna. 1925. 448.

Z Wydziału Nauk Humanistycznych:

Zesz. 1. *Dr. Adam Krokiewicz*, T. Lucretii Cari De Rerum Natura L. III. 1921. 81.

Zeszyt 2. *Stanisław Ptaszycki*, Encyklopedia nauk pomocniczych historii i literatury polskiej. 1922. 283. (Wyd. II).

Zesz. 3. *Dr. Henryk Gaertner*, Pseudo - Orzechowskiego Ziemiańin. Tekst z r. 1595, objaśnienia językowe i historyczne, słownik. 1922. 26 i 79.

Zesz. 4. *Mieczysław Popławski*, Bellum Romanum. 1923. 397.

Z Instytutu Pedagogicznego:

Zesz. 1. *Dr. Zygmunt Kukulski*, Główne momenty myśli i badań pedagogicznych. 1923. 234.

BIBLIOTEKA.

(Gmach Biblioteki, ulica Panny Marji Dolna Nr. 4)

DYREKTOR — *Ks. H. Insadowski*.

p. o. BIBLIOTEKARZA { I. *Emilja Szeliga Szeligowska*.
II. v a c a t.

Pomocników 7.

Czytelnia i wypożyczalnia otwarta codziennie, prócz dni świątecznych,
od godz. 10—1 i od 3—6.

POWSZECHNE WYKŁADY UNIWERSYTECKIE.

Z A R Z Ä D:

— *Przewodniczący*

Zygmunt Kukulski

Henryk Jakubanis

Ks. Antoni Szymański — Skarbnik.

SEKRETARJAT.

SEKRETARZ UNIWERSYTETU — *vacat.*

KWESTURA.

KWESTOR — *Marja Bekmanówna.*

Kwestura otwarta codziennie, oprócz dni świątecznych
od 11 — 1.

KANCELARJA.

SEKRETARKA KANCELARJI — *Jadwiga Trzebińska.*

Kancelistów 1.

Kancelarja otwarta, oprócz dni świątecznych,
od 11 — 1.

INTENDENTURA I ZARZĄD GŁÓWNY.

INTENDENT — *Ks. Józef Dunaj.*

KONWIKT DLA KSIĘŻY STUDENTÓW.

(ul. Archidjakońska Nr. 7).

DYREKTOR — *Ks. Władysław Kornilowicz.*

DOM AKADEMICKI.

Fundacji Stanisława i Zofji małż. Wesslów
(ul. Niecała Nr. 8).

KONWIKT DLA SŁUCHACZEK.

(ul. Rynek Nr. 17).

STOWARZYSZENIA STUDENCKIE POD OPIEKĄ UNIWERSYTETU:

(zorganizowane na podstawie § 14 „Przepisów dla studentów“
w gmachu Uniwersytetu.

A. Koła naukowe:

1. Koło badań nad Kościołami Wschodnimi,
2. Koło prawniczo-ekonomiczne,
3. Koło historyczne,
4. Koło kanonistów,
5. Koło lingwistyczne,
6. Koło literackie,
7. Koło teologiczne.

B. Stowarzyszenia:

1. Akademicki Związek Sportowy,
2. Koło Starszego Harcerstwa,
3. „Odrodzenie” Stowarzyszenie Studentów Uniwersytetu Lubelskiego,
4. Sodalicja Marjańska Studentek,
5. Sodalicja Marjańska Studentów,
6. Koło Misyjne studentek i studentów Un. Lub.
7. Stowarzyszenie Bratnia Pomoc Studentów Uniwersytetu Lubelskiego.

C. Korporacje:

1. Concordia,
 2. Astrea,
 3. Lublinia,
 4. Hetmania,
 5. Konfederacja,
 6. Roma.
-

TOWARZYSTWO TEOLOGICZNE LUBELSKIE

Siedziba w Uniwersytecie.

**TOWARZYSTWO
POPIERANIA RUCHU SPOŁECZNEGO**

przy Uniwersytecie Lubelskim.

TOWARZYSTWO EKONOMICZNE

w Lublinie.

TOWARZYSTWO WIEDZY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

w Lublinie

Siedziba w Uniwersytecie.



DRUKARNIA PAŃSTWOWA W LUBLINIE.